

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Compendivm Totivs Tractatvs De S. Matrimonij
Sacramento R. P. Thomæ Sanches E Soc. Iesv**

Sánchez, Tomás

Coloniæ Agrippinæ, 1624

10. Iuramentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41559

14 Iudex non potest cogere maleficos benedictione quādam maleficūm auferre, lib. 7. disp. 95. nro. 10. Licitum tamen est crines malefactori quendi absindere, aut eius corpus latere, ut tormentum sentiat, libr. 7. disp. 96. nro. 6.

15 Iudex separans matrimonium ratione impotentia, tenetur in sententia speciem impotentiae, & causam suā sententiae exprimere, lib. disp. 99. nro. 29.

16 Iudex sacerularis potest coniugē spoliatū habitatione alterius restituere, si præcesserat iudicatio sponsae in sponsidomum, L. 7. disp. 112. nro. 13.

Iuramentum.

1 Iuramentum ex quo uoce potest præstari, iurando se non promisisse, ab eo, qui promissionem non tenetur implere, ut rogatus a custodibus, an veniat ex certo loco, si ille non sit pale infectus. Idem de eo, à quo petuat latrones, ut iuret se daturum pecunias, qui potest iurare, se daturum, si tenetur: & ita non solvere. Item clericus rogatus, an portet aliquid, ut rogatur soluere gabellas, ad quas non tenetur. Item mulier sciens, aliquem non esse virum suum, ob idque negans debitum. Et ut absolutatur, si cogitur iuuare reddituram se, potest iurare, intelligens, si teneor. Et tandem intercedente iusta causa aut metu, potest aliquis contrahens fictè matrimonium iurare, velle se tam fœminam in matrimonium, & in uxore,

M. 7

in-

intelligendo siteneor: quod Doctor non intelligit tantum quādō iusta causa est certa, sed etiam quando sapientum iudicio est talis: est probabile, non teneri seruare promissum, lib. disp. 10. nū. 27. & 28. & disp. 11. nū. 12.

2. Juramentum contra bonos mores nō obligat, nec ex iuramento iniquè extorto respectu Dei oritur obligatio: & tunc non est necessaria eius relaxatio, lib. 1. disp. 32. n. 1. & 2.

3. Aliud est iuramentū firmare contractū, & aliud non firmare. Tamen semper obseruandum est, donec relaxetur ob honorem diuinum minis, lib. 1. disp. 32. nū. 3.

4. Quando iuramentum obligat, sed non firmat contractum, manet inualidus, ut antea erat. Quando verò firmat, manet validus, & irrevocabilis, libr. disputation. 32. numero. 4.

5. Quando iuramentum non confirmat contractum habitā relaxatione, potest veniri contra contractum, & manet inualidus. Secūs, quando confirmat. Et quando confirmat, non datur, absolutio; nec factā solutione satisfit, nec potest repeti. Secūs, quādō nō confirmat, & dum non firmat factā solutione, potest repeti absque iuramenti relaxatione. Secūs, si fuit etiam iuramentum de non repetendo, lib. 1. disp. 32. à nū. 5. vsque ad 7.

6. Iuramentū tunc non confirmat contractum, quando contractus prohibetur ob publicam utilitatem. Secūs, quando ob priuatam, & tunc

& tunc non obligat, nec indiget relaxacione,,
sue prohibitio feratur in personas, & non in
ipsum contractum. Dicitur autem contra-
ctus ob bonum commune, quando lex dispo-
nit de rebus publicis , & tota utilitas imme-
diata resultat toti reipublicæ : & tunc dicitur
alis in intentione & exequatione! Secus,,
quando disponit de rebus priuatorum , vt de
contractibus minorum sine cu- atore celebrâ-
dis : & tunc dicitur tantum in exequatione:
priuatus, quia omnis lex in intentione est cir-
cum bonum commune, lib. i. disput. 32. à num. 8.
vñq ad 11..

7 Quando contractus est reprobatus odio,
creditoris, quia in eo versatur turpitudo, non
fumatur iuramento, sed est iuramentum fer-
vandum, & est locus repetitioni, relaxato iu-
ramento. Et hæc turpitudo debet esse de iure:
naturali, & diuino. Sed quando non est turpi-
tudo in recipiente, non impletur iuramentum
momentanea solutione postmodum reperten-
do. Episcopus tamen potest relaxare hoc iura-
mentum, vt soluendi vñsuras, vel quando me-
metox: queritur, quando versatur turpitudo ex:
parte creditoris recipiētis, etiam admisso iam
periorio, l. i o. d. 32. à n. 12. vñq ad 16..

8 Iuramenta contractui adiecta, in quo est
turpitudo, & iniustitia in creditore, non pos-
sunt per Diploma cruciatorum, & priuilegia
religiosorum cōmutari. Possent tamen, si for-
tē concedār relaxationem, vcl commutationē:
iura.

iuramentorum absq; tertij præiudicio, lib. disp.
32. num. 17.

9) Iuramentum metu extortum, aut præstum, non confirmat cōtractus iure inualidos obligat tamen, donec relaxetur, libr. 4. disp. 10. num. 2. s. 3. & 4. licet metus sit leuis, & non grauis in foro externo, ibid. nu. 9. Item matrimonium metu contractum non redditur validum iuramento, num. 12.

10) Iuramentum adicētum matrimonio coacto per verba de præsenti, non obligat, nec ger relaxatione, nec etiam oritur obligatio sponsalium. Item non obligat, si apponatur matrimonio coacto per verba de futuro, ut de non contraueniendo illi matrimonio; non obligat absque nouo consensu, l. 4. disp. 20. n. 17. vñque ad 9.

11) Sponsalia contracta metu graui, non sumuntur iuramento: nec iuramentum indiget relaxatione. Idem de sponsalibus initis metu leui in foro conscientia, lib. 4. disp. 21. numero. 3. & 4.

12) Iuramentum accedens constitutioni procuratoris ad matrimonium coacte non obligat. Idem de iuramento accedenti professione religionis, vel voto. Secus de iuramento accedenti constitutioni procuratoris ad alia negotia, & promissioni dotis, & arrharum metu extortæ, libro. 4. disputation. 21. numero. s. & 6.

13) Iuramentum rei impossibilis vel illicite, si po-

Si postea fiat possibilis, aut licita, non obligat,
lib. disp. 50. nū. 6.

14 Juramentum obligat, rebus non mutatis, *lib. 1. disp. 57. nū. 1.*

15 Juramentum habens tacitam condicōnem, non indiget relaxatione ea non impleta, *lib. 1. d. 67. nū. 4.*

16 Juramentum quod omnino seruari nequit, obligat ad partem possibilem, quando obligatio est diuidua, & non per medium vius contracta, *disp. 35. nū. 6.*

17 Juramentum probat ignorantiam, *ve* quis restituatur in integrum, *lib. 7. disputat. 37. nū. 27.*

18 Juramento patrini non probatur defensio legitimæ in rectionis contrahendæ paternitatis, dum tener in Baptismo, vel Confirmatione, *l. 7. disp. 58. nū. 8.*

Iurisdictio.

1 Iurisdictio ex privilegio annexa perpetuo dignitati vel officio, est ordinaria, & delegabilis, *l. 2. disp. 40. nū. 14.* Excepta potestate conferendi beneficia, *ib. nū. 16.*

2 Iurisdictio contentiosa est illa, quæ haberet contradictionem, & inter contendentes exercetur, quæ non potest exerceri extra territorium. Altera est voluntaria, quæ in solos subditos volentes exercetur, ut adoptio, & mancipatio, manumissio, & potest exerceri intra territorium. Aliquando tamen voluntaria assumit naturam contentiosæ. Et quando exig-